

VÅR REFERANSE
19/5528

DERES REFERANSE

UNNTATT OFFENTLIGHET

DATO
10.09.2019

Revisors uavhengighet og objektivitet

Finanstilsynet har mottatt en innrapportering på [redacted] der det reises spørsmål ved om [redacted] er i brudd med revisorlovens uavhengighetsregler i revisjonen av [redacted]. Finanstilsynet ba i brev 13. mai 2019 om redegjørelse fra revisjonsselskapet. Slik redegjørelse ble mottatt i e-post 24. mai 2019. Finanstilsynet har også mottatt kommentarer fra [redacted] 6. juni 2019.

En grunnleggende forutsetning for at revisjonen skal kunne oppfylle sitt formål, er at revisor er uavhengig av sine revisjonsklienter og at revisor også fremstår som uavhengig. Revisorloven kapittel 4 inneholder derfor flere bestemmelsene som skal sikre at revisor har en høy grad av uavhengighet, objektivitet og integritet. Dette er nødvendig for at revisor skal kunne ivareta rollen som allmennhetens tillitsperson i samsvar med revisorloven § 1-2.

Honoraret fra [redacted] var på 810 805 kroner i 2018. Dette utgjør 34 prosent av [redacted] samlede honorar samme år.

Finanstilsynet har vurdert om forholdet er i strid med revisorloven § 4-6 første ledd som har følgende ordlyd:

"Revisor skal påse at honoraret fra en klient, en gruppe samarbeidende klienter eller fra en og samme kilde ikke utgjør en så stor del av revisors samlede honorarer at det er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet."

Trusselen mot revisors uavhengighet er at revisors ønske om å beholde en klient, som bidrar til en stor del av det samlede honoraret, kan påvirke revisjonen. I en slik situasjon kan revisor ha en høyere terskel for å ta opp forhold med revisjonsklienten som kan oppfattes som ubehagelig for denne, eller å la være å ta inn forbehold eller presiseringer i revisjonsberetningen i samsvar med krav i revisorloven og de bransjefastsatte standardene. Også revisors fortsettelsesvurderinger kan tenkes påvirket av et eventuelt bortfall av en stor andel av samlet revisjonshonorar.

[redacted] har nå organisert seg slik at revisjonsinntekten for alle [redacted] leddene må anses å komme fra "en klient".

Finanstilsynet mener at 34 prosent av revisjonsselskapets samlet honorar er en "stor del". Blant annet overskrider andelen de 15 – 20 prosentene som det kan legges til grunn at er akseptert i en del andre land. Også forarbeider og teori knyttet til norsk lovgivning tar utgangspunkt i et slikt nivå. At honoraret fra [REDAKERT] også dekker andre tjenester enn revisjon, er ikke avgjørende.

Det er ikke krav om at honorarets prosentvise størrelse faktisk skal ha påvirket revisjonsutførelsen eller fortsettelsesvurderingen. Det er tilstrekkelig at forholdet er "egnet" til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet. Finanstilsynet mener at andelen av revisjonshonoraret er så høy at det er egnet til å påvirke revisors uavhengighet og objektivitet. Finanstilsynet har merket seg anførselene om uoverensstemmelser med den som har innrapportert. Selv om det ikke kan utelukkes at det også er andre motiver enn revisors uavhengighet som begrunner innrapporteringen, er det likevel et faktum for Finanstilsynet at det er reist spørsmål om revisor oppfyller revisorlovens uavhengighetsbestemmelser.

Etter Finanstilsynets syn støtter også revisorloven § 4-1 første ledd, andre punktum opp om en konklusjon som innebærer at revisor nå er i en situasjon der det foreligger brudd på uavhengighetsreglene. Nevnte bestemmelse rammer situasjoner der det er en tilknytning mellom revisor og den revisjonspliktige, men annet punktum lyder som følger: "*Det samme gjelder dersom det foreligger andre særlige forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisor.*"

Finanstilsynet mener at revisjonsselskapets honorar fra [REDAKERT] utgjør en for stor andel av det samlede honoraret, og at det ikke foreligger konkrete forhold i denne saken som tilsier at det ikke foreligger et brudd på revisorloven § 4-6 første ledd.

Finanstilsynet ber [REDAKERT] bringe forholdet til opphør, eventuelt ved å si fra seg oppdraget for [REDAKERT] slik at annen revisor velges på førstkomende landsmøte.

Finanstilsynet ber om en tilbakemelding fra revisjonsselskapet **innen 27. september 2019** på hvordan selskapet vil forholde seg. Dersom selskapet ikke tenker å innrette seg i samsvar med Finanstilsynets konklusjon, vil Finanstilsynet vurdere å pålegge revisjonsselskapet å fratre. Dette brevet er et varsel om slik pålegg.

For Finanstilsynet

Kjersti Elvestad
seksjonssjef

Kari Sørsdal
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.